

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

Trondheim, 01.06.2021

Deres ref.:
«REF»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/6241

Saksbehandler:
Anders Braa

Avslag på søknad om skadefelling av bjørn - Øyer, Ringebru, Sør-Fron, Nord-Fron og Sel kommuner i region 3

Vi viser til søknad om skadefelling av bjørn fra Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor 28. mai 2021, og til vårt avslag på tilsvarende søknad fra Nord-Fron kommune av 20. mai 2021.

Vedtak

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, avslår Miljødirektoratet søknad om skadefelling av bjørn fra Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor.

Du kan finne [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no. [Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Kort om bakgrunnen for saken

Statens naturoppsyn har dokumentert forekomst av bjørn i Sør-Fron kommune øst for Gudbrandsdalslågen senest 29. mai i år.

Landbrukskontoret viser til at det aktuelle området er beiteprioritert, og at det slippes store mengder beitedyr innen 1 til 2 uker. Bjørnen representerer et stort skadepotensiale etter at sauene er sluppet på beite, og enda større nå enn ved forrige søknad. Bjørnen har vært i området i over to uker og ser ikke ut til å ville forlate området. Kommunen søker derfor om fellingstillatelse som et skadeforebyggende tiltak.

Det er foreløpig ikke påvist noen skade påført av bjørn på bufe i rovviltregion 3 så langt i 2021. Det er ikke påvist skade fra bjørn på bufe i region 3 siden september 2019. Siste bjørneskader i det aktuelle området i Gudbrandsdalen var i Ringebru kommune juli 2019, da 2 sauer ble påvist tapt til bjørn.

Miljødirektoratets vurderinger

Naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen setter de overordnede rammebetingelsene for uttak av rovvilt, og Stortinget har i rovviltforliket i 2011 presisert at norsk rovviltforvaltning skal skje innenfor rammen av disse bestemmelsene. Bernkonvensjonens artikkel 9 er sentral hva gjelder adgang til uttak av rovvilt for å beskytte bestemte interesser. Bestemmelsene fra konvensjonen er gjennomført i naturmangfoldloven § 18, som slår fast at det ved forskrift eller enkeltvedtak kan tillates uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk bl.a. for å avverge skade på husdyr og tamrein, eller for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning. Vedtak om uttak kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Rovviltregion 3 har ikke nasjonale mål om ynglende bjørn. Bestandsmålet for landet er 13 årlige ynglinger av bjørn. Bjørnebestanden har ligget langt under dette målet de siste 10 årene, og Rovdata rapporterer om 8,5 ynglinger i landet i 2020.

Av rovviltforliket i 2011 fremgår det at soneinndelingen i den geografisk differensierte rovviltforvaltningen må forvaltes tydelig. Det vil si at det skal være tydelige forvaltningsmessige forskjeller mellom forvaltningsområder for rovvilt og prioriterte beiteområder. Det skal praktiseres en høyere terskel for tillatelse til uttak av rovvilt innenfor forvaltningsområdene, versus områdene som er avsatt som beiteprioriterte. De aktuelle områdene er i beiteprioritert område, og det skal følgelig være lavere terskel for å tillate skadefelling av bjørn i området.

Videre er det et politisk mål at reguleringen av rovviltbestandenes vekst og utbredelse i størst mulig grad skjer igjennom lisensfelling og kvotejakt. Rovviltnemda i rovviltregion 3 vedtok 8. mai 2020 en kvote for betinget skadefelling og lisensfelling av brunbjørn i 2020. Kvoten ble satt til tre dyr, som kunne felles på betinget skadefelling i perioden fra og med 1. juni 2020, videre kunne eventuelt gjenværende kvote 21. august bli tilgjengelig for lisensfelling. Det er ikke felt bjørn i region 3 siden juni 2017.

Skadefelling er et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Et sentralt element for iverksetting av en skadefelling er at det foreligger kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises tatt av bjørn, og at skadene ser ut til å kunne fortsette. Dersom det er sannsynlig at skadene vil vedvare og det ikke er andre rimelige forebyggende tiltak som kan iverksettes, vil skadefelling kunne vurderes.

Søknaden om skadefelling fra landbrukskontoret er begrunnet ut fra forebyggende hensyn med henvisning til skadepotensialet som bjørn har ved å oppholde seg i områdene der den nå er observert. Slik denne situasjonen er per i dag, er det ikke påviste skader på bufe i området. Det er ikke påvist skader av bjørn i dette området av regionen siden 2019.

Det er sjelden bjørn tar sau på innmarksbeite, og dersom det skulle skje anser vi muligheten for å oppdage slike skader før situasjonen eskalerer å være høy. Det er kort tid til sauene skal slippes på utmarksbeite og risikoen for at bjørn kan forvolde skade på sau vil sannsynligvis øke. Det er imidlertid fremdeles usikkert om det observerte individet vil oppholde seg i de samme områdene etter hvert som sauene slippes på utmarksbeite og om den vil forårsake tap av sau.

Vi finner ikke grunnlag for å iverksette skadefelling kun basert på potensialet for fremtidig skader. Etter en samlet vurdering finner Miljødirektoratet ikke grunnlag for å iverksette skadefelling av bjørn i det aktuelle området på nåværende tidspunkt.

Klagerett

Du/dere og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Fristen for å klage er tre uker fra du/dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:

Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Roviltnemnda i region 3	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER